63ste Jaargang No. 5025 — DAGBLAD — Vrijdag 31 Januari 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8) Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Nederland over de Vrede met Oostenrijk

Mac Arthur verdraagt geen staking

Amerika gaat onderwijs steunen

10.000 Israëlieten naar Suriname ?

NEDERLAND INZAKE OOSTENRIJK.

Heden heeft de Nederlandse Delegatie aan de gedeputeerden van de grote vier te Londen een memorandum aangeboden, houdende de Nederlandse zienswijze inzake Oostenrijk. De document dringt aan op een herstel van onafhankelijk Oostenrijk binnen de vooroor'ogse grenzen. Verder vraagt de document nog naar vrije vanigatie voor Oostenrijk op de Donau en garanties tegen herleving van het Nazisme. Het voorstel van de Verenigde Landen is om Oostenrijk te helpen, om een bevredigende welvaartspeil te bereiken teneinde te voorkomen dat Oostenrijk met de tijd naar Duitsland overhelt. (Aneta, 31.1).

HULP VOOR HET ONDERWIJS.

In de Senaat van de Verenigde Staten werd gisteren de wet tot het verlenen van hulp aan scholen in de Verenigde Staten en in gebiedsdelen als Porto Rico besproken. Men zal dan een hulp geven, die neerkomt op een bedrag van 40 dollar per jaar per kind voor de kinderen, die de scholen bezoeken (Washington, (AP) 31.1).

10.000 ISRAËLIETEN NAAR SURINAME?

In een brief van Gouverneur Brons van Suriname aan de Staten, deelt de Gouverneur den Staten mede, dat zeer binnenkort een expert naar Suriname komt, teneinde een studie te maken of het mogelijk is 5 à 10 duizend Israëlieten te immigreren. In deze brief vraagt de Gouverneur de opinie van de Staten (Aneta, 31.1).

GENERAAL MACARTHUR WIL GEEN STAKING.

Generaal MacArthur gaf order aan de leiders van de Japanse arbeiders om op te houden met de algemene staking, daar men in zulk een tijd als nu, zo iets niet kan dulden. Hij kan een dergelijk dodelijk sociaal wapen in deze tijd niet permitteren. De bedoeling van de staking is om door deze obstructie den cabinetsleider Yosjida tot aftreden te dwingen en zo de weg te openen tot nieuwe lonen (Tokio, (AP) 31.1).



MAC ARTHUR
Schrijft brief aan arbeiders.

CLAUDIO ARRAU IN NEDERLAND.

Na zijn eerste optreden voor een klein publiek in het concertgebouw te Amsterdam, begint de faam van Claudio Arrau, de Chileense pianist zich snel te verbreiden. Te Den Haag en Rotterdam speelde hij respectievelijk op Maandag en Dinsdag voor uitverkochte zalen (Rotterdam, (AP) 30.1).

HET VREDESVERDRAG MET OOSTENRIJK.

De Gedeputeerden der Vier Ministers hervatten de besprekingen omtrent het vredesverdrag met Oostenrijk. In de namiddag werd door de Gedeputeerden voor Duitsland een vergadering bijeen geroepen om de gezichtspunten van Tsjechoslowakije te vernemen. Er werd enige aandacht geschonken aan het verzoek van China om de kleinere naties een grotere mate van medezeggingschap bij de besprekingen te verlenen. Ondertussen zond de Nederlandse regering een nota aan de vergadering, waarin gevraagd werd, dat de Verenigde Naties in consult met Oostenrijk de verschillende bepalingen bindend zou verklaren, waarbij er tevens naar gestreefd moest worden om het land geleidelijk tot een bevredigende trap van welvaart te brengen. Op deze wijze zouden de Verenigde Naties het best samen kunnen werken met een vrij en onafhankelijk Oostenrijk. Nederland vroeg eveneens om een vrij verkeer over de Donau.

Tenslotte wenst de Nederlandse regering slechts schadeloosstelling van Oostenrijk te ontvangen voor de verliezen die Nederland en Nederlandse instellingen geleden hebben tengevolge van de Anschluss en de oorlog (Londen, (AP) 30.1).

DE GASPERI VERDEDIGT ZIJN STANDPUNT.

Het parlementaire bloc van de Christelijke Democratische partijen vergaderde om te beslissen of De Gasperi zich te veel had doen beïnvloeden door de Communisten en socialisten, die deel zullen uitmaken van de voorgestelde regering. De Gasperi, die gisteravond besprekingen voerde met President Enrico de Nicola over het te vormen Ministerie, verscheen voor de vergadering om zijn overeenkomsten te verdedigen.

De rechtervleugel legde nadruk op het feit, dat sommige Christelijke Democraten ontevreden waren over het feit, dat De Gasperi te grote concessies aan de linkse partijen gedaan had bij de opstelling van het programma en de verdeling van de portefeuilles. Men gelooft echter algemeen, dat de afgevaardigden van de Christelijke Democraten hun leider zullen steunen in de 10 dagen oude crisis (Rome, (AP) 30.1).

STOFFELIJK OVERSCHOT NAAR ZWEDEN.

Het Zweedse oorlogsschip „Oscar II" verliet de haven van Kopenhagen met het stoffelijk overschot van Prins Gustaaf Adolf, den kleinzoon van den Zweedsen vorst aan boord, dat naar Zweden gevoerd wordt, waar de begrafenis over enkele dagen zal plaats vinden. Het enige kustbatterij bracht een salvo uit als saluut aan den Prins, die een van de 21 personen was, die hun einde vonden bij de vliegtuigramp van Zondag (Kopenhagen, (AP) 30.1).

DE ETNA ACTIEF.

Een bericht uit Catania deelde mede, dat de Etna wederom actief is. Er werden lichtvonken boven de krater van de vulkaan waargenomen en as dreef neer op de steden en dorpen aan de voet van de berg (Rome, (AP) 30.1).

PALESTIJNSE QUAESTIE IN HET LAGERHUIS.

Uit Londen komt het bericht, dat de onlusten in Palestina morgen in het Lagerhuis besproken zullen worden. Winston Churchill, leider van de oppositie, vroeg om het debat (Londen, (AP) 30.1).

OOSTENRIJKS KANSELIER VRAAGT MILDE VREDE.

Leopold Figl, de Oostenrijkse kanselier, verscheen voor de Gedeputeerden van de Vier Ministers met het verzoek om een vredesverdrag voor Oostenrijk, dat een Magna Charta zou kunnen worden en geen zware last zou leggen op de schouders van het Oostenrijkse volk. Hij zeide te veronderstellen, dat geen herstelbetalingen van Oostenrijk zouden worden geëist, omdat zijn land het eerste slachtoffer was van de nazies. Het Oostenrijkse volk zou volgens hem op de eerste plaats een democratische grondwet verlangen, tevens het lidmaatschap van de Verenigde Naties, een spoedige terugtrekking van de bezettingstroepen en het herstel van de vooroorlogse grenzen.

Figl beloofde dat een strenge denazificatie zou worden toegepast omdat het Oostenrijkse volk door de bittere ervaring vastbesloten is elke opleving van de nazie-ideologie de kop in te drukken. In naam van het Oostenrijkse parlement en het volk bevestigde hij de verklaring van de voorlopige regering, waarbij de afscheiding van het Duitse Rijk wordt geproclameerd en de Anschluss vervallen wordt verklaard (Londen, (AP) 30.1).

CONFERENTIE MET DE ARABIEREN.

Een officiële zegsman deelde mede, dat Bevin een verzoek deed toekomen aan de Arabische gedelegeerden om hun voorstellen tot een oplossing van de toestand in het Heilige Land te herzien. Na langdurige besprekingen ging de conferentie weerom uit elkaar om de gedelegeerden in de gelegenheid te stellen de moeilijkheden aan de diverse plannen verbonden met meer aandacht te bestuderen. De Arabieren legden nadruk op de geschiktheid en rechtvaardigheid van hun ingediende voorstellen.

De zegsman verklaarde, dat enige van de voorgestelde plannen, die door Bevin werden beschouwd, o.a. omvatten: een verdeling en een Arabisch plan voor de onmiddellijke vestiging van een Arabische staat. Bevin diende zelf geen eigen plan in. De Minister van Buitenlandse Zaken zou de Arabieren hebben medegedeeld, dat Engeland nog geen uiteindelijke beslissing had genomen (Londen, (AP) 30.1).

FOTOGRAAF VAN HITLER.

In München werd de speciale fotograaf van Hitler, **Henrich Hoffman**, veroordeeld tot tien jaar dwangarbeid en tot verlies van zijn persoonlijk bezit, dat negen millioen mark bedraagt. Dit in verband met zijn rol als particulier fotograaf van Hitler gedurende bijna 25 jaar. **Hans Fritsche**, nazie-omroeper, werd veroordeeld tot negen jaar dwangarbeid ((AP) 31.1).

ZUID POOL.

Admiraal Byrd, nu op de Zuidpool verblijvend in de streek van Klein Amerika, voorspelde, dat de wereld binnen twee jaar steenkool zal gaan halen van uit het Zuidpoolgebied (Klein Amerika, (AP) 31.1).

NAAR PORTO RICO.

Gisteren meldden de telegrammen, dat President Truman in de maand Maart een bezoek zou brengen aan de republiek Mexico in verband met de industrialisatieplannen van President Aleman van Mexico. Heden gingen er ook geruchten, dat hij een bezoek zou brengen aan Porto Rico. Men meldt uit Porto Rico, dat men dit bezoek zeer zou appreciëren (Washington, (AP) 31.1).



S. JOSJIDA
Premier van Japan
De arbeiders eisen zijn aftreden.



H.K.H. PRINSES JULIANA met H.K.H. PRINSES BEATRIX
Moeder met jarige dochter.

PRINSES BEATRIX.

De vlaggen wapperen weer, een prinses verjaart, Prinses Beatrix, de prinses die een poetische naam draagt en ons doet denken aan Beatrice van Dante en de sproke Beatrijs. Haar leven zij mooi, laat zij nog klein gelukkig zijn, als een kind, die op officiële recepties van de stoel klimt en het veel leuker vindt om van onder een stoel uit de wereld te bekijken dan om net te doen als die grote mensen en gewoon maar op een stoel te gaan zitten.

Er is huiselijk geluk vandaag in Soestdijk en we leven mee.

God zegene haar: Beatrix.

Moge het huiselijk geluk, het rustige spelen onder de mooie bomen, het plukken van bloemen het scheppen van zand, het lachen om grote mensen nog lang Haar deel zijn.

EEN MOOIE GESTE VAN PRINSES JULIANA.

Prinses Juliana heeft gevraagd, om bij de a.s. blijde gebeurtenis geen geschenken voor het prinselijk paar te zenden, doch in de geest van offer van wege het feest hulp behoevenden in eigen kring te helpen (Aneta, 31.1).

PRINS BERNHARD SPRAK.

Prins Bernhard liet in een gesprek voor de radio van Soestdijk blijken, dat Hij en Prinses Juliana even gelukkig zullen zijn met een meisje als met een jongen. Sinds de laatste oorlog is wel duidelijk gebleken merkte Hij op, hoe geweldig de taak van een vrouw kan zijn. Hij dankte alle Nederlanders voor hun textiel bijdragen (Aneta, 31.1).

het nieuws van vandaag

Nederland ging weer naar Londen nu om ons idee bekend te maken over de vrede met Oostenrijk. Men wil een nieuw hersteld Oostenrijk. Men wil, dat het niet achter de nazies zal aanlopen enz. enz, doch hoe of dat verhindert moet worden staat er niet bij. Van het vroegere plan een nieuwe staat op te bouwen in Midden Europa waarin men Oostenrijk en Beieren zou opnemen, wordt niet gesproken.

Men zal toch ook weten, dat het huidige Oostenrijk economisch een mogelijkheid is, een klein landje vol bergen zonder verdere vruchtbaarheid met een geweldige hoofdstad. Men heeft dat toch immers altijd genoemd, „het kind met een waterhoofd".

Economisch kan Oostenrijk niet bestaan en zeker niet als het alles moet betalen, wat b.v. de Joegos'aven allemaal gevraagd hebben. O felix Austria!?

In Japan zit een militair op de troon en MacArthur houdt van commando's en zegt nu: „Het moet uit zijn met die staking, we kunnen ons in een dergelijke ellendige tijd hier in Japan niet de weelde gaan veroorloven om de boel in het honderd te jagen, dat gaat niet." Dat is krachtige taal en dit is toch eigenlijk ook maar het beste.

In Amerika gaat men dan toch eindelijk eens beter zorgen voor de scholen, in dit land, dat men het land van de vrijheid noemt, is men echter nog niet zover als in dat kleine landje aan de zee, dat we ons vaderland mogen heten en waar men de gelijkstelling als een der glories van de Nederlandse brede gedachte aan de wereld kan tonen. Daar in Nederland laat men zien, hoe men elkaars opinies moet respecteren.

Het leven ro't verder. Gisteren mochten we een voorlopige persconferentie hebben met de parlementaire commissie. Aangenaam was en openlijk.

In Suriname kreeg men het plan binnen, om eens te zien of men er weer gelijk vroeger een Joden Savannah zal gaan bouwen. Daar was in de oude tijd in de binnenlanden een kolonie van Israelieten, nu wordt de ruïne nog wel bezocht en poëtisch beschreven door schrijvers als Elias.

De wereld is voor iedereen en ook voor onze medeburgers de Israelieten, men zal hun wel een kans geven, doch natuurlijk zo, dat het economisch evenwicht werke'ijk ten voordele van Suriname oversla.

Het wordt eentonig als we U mee moeten delen, dat de Gasperi nog niet klaar kwam, dat is al een week lang gepubliceerd.

Persconferentie Parlementaire Commissie

Op Parera hoog in het gastenverblijf, daar waar eens de Amerikaanse officieren hun harde uren sleten wonen de leden van de parlementaire commissie. Ze leven er als op een boot, het waait er altijd, de Passaat komt uit het Oosten aan en men heeft een prachtig vergezicht dat in de avond tot iets geweldigs wordt.

Op een aparte conferentie zaal riep men de vertegenwoordigers van de Pers bijeen voor een eerste persconferentie, daar heette voorzitter Kropman de heren vertegenwoordigers van **Amigoe, Beurs, La Cruz, La Union, Nieuwe Tijd, La Prensa, Boletin Comercial**, en de **Passaat** hartelijk welkom, (andere organen schitterden door afwezigheid).

Er werd duidelijk gemaakt, dat dit een eerste kennismaking is met de pers. Men hoopt op het einde van het prettige en aangename verblijft nogmaals, de pers tezamen te roepen ,om een eindindruk te geven over wat men zag en hoorde, nu is men nog pas bezig zich in te werken en begint men pas met indrukken op te doen.

De voorzitter benadrukte op een des betreffende vraag, dat de commissie een commissie is van het parlement, een commissie niet van de regering doch een partijen-commissie. Men had voordat men naar de West vertrok met de minister van overzeese gebiedsdelen wel een conferentie, en men sprak ook met enkele Curaçaose persoonlijkheden zoals o.a. Cola Debrot (een vreemde figuur zie maar naar zijn bundel „Navrante Zomer") en...... Dr. de Regt (de persona non grata op Curaçao). Het typeerde hoe allen, die men sprak over Curaçao hoe homogeen de groep ook was een waren in liefde tot Curaçao!!

De commissie zal bij haar terugkeer in Nederland een rapport samenstellen, dat de Kamer ter advies zal worden aangeboden. Het wetsontwerp in zake de wijziging van de staatsregeling van Curaçao zal wel niet afkomen, voordat men de commissie de kans heeft gegeven in het Parlement en aan het Parlement de indrukken van het bezoek weer te geven.

Bij de verschillende punten die men behandelde kwamen belangrijke en ook kleinere punten naar voren, zo bij het punt noodzaak van riolering kreeg men de raad „Heren, trappez toujours" als er nog geen succes te boeken viel.

Veel interesse toonden de heren voor de nieuwsvoorziening der Curaçaose kranten van uit Nederland. De journalisten hieven een klaaglied aan en men vond bij de commissie gehoor, we twijfelen er niet aan of in de kamers zal nog dikwijls de noodzaak bepleit worden van goede nieuwsvoorziening van de overzeese gebiedsdelen. Nieuws om de band stevig te houden, maar dan zoals men vroeg nieuws, dat afgestemd is op Curaçao, waar men hier van kan verwachten dat particularia uit ambtelijke of wetenschappelijke wereld die over de grenzen van het moederland de rest toch niet interesseren.

Over de scholen kon men nog geen eindindruk geven, dat was natuurlijk na het bezoek op één morgen niet mogelijk. Men zag wel het probleem voor Curaçao in: het taalprobleem, de kinderen hebben een huis en hebben een schooltaal, doch het was vooral Prof. Logeman, die er op wees dat men bij de oplossing van dit probleem zou kijken naar Nederlands Indië.

Op de vraag hoe of het stond met de onderwijshernieuwing in Nederland deelde men mede, daarover nog wel niets te kunnen mededelen, daar men daar nog aan beginnen moet. Met instemming hoorde men een uiteenzetting van het onderwijsprobleem van Curaçao, waar men de kinderen klaar moet maken voor de hun eigen omgeving, zodat men niet precies het Nederlandse programma hier kan copieren, wat men ook niet kan in de leermethode, andere begrippen liggen de kinderen hier.

Over het probleem der problemen de autonomie vielen niet veel woorden, de commissie noemde zich uitdrukkelijk een algemene informatiecommissie een commissie, die wil zien en horen en men bevestigde te weten dat er een meer progressieve richting is inzake de autonomie doch ook een richting, die ook benadrukt en met klem de noodzaak van verandering en verbetering in het staatsbestel doch die zich afvraagt, of zo iets niet té duur zou worden in de practijk, en wat méér is of zo iets in zulk een klein gebiedsdeel, niet zou kunnen leiden tot een „onder onsje" **schadelijk voor het algemeen** welzijn.

Met kracht kwam men op tegen de klacht die bij het publiek zou zijn opgekomen dat de commissie zich overal vertoonde met de statenleden. Dit was ten eerste niet waar, men ging ook uit op eigen beweging en bovendien, men werd niet „beheerst" door de tegenwoordigheid van de statenleden, en luisterde en vroeg en sprak als vrije mannen.

Over Suriname gaf men enkele algemene indrukken waarbij men ten stelligste ontkende dat er ook maar enig separatistische neiging zou te bespeuren zijn, noch ook een neiging tot federatief contact met de andere Guyana's.

Men kwam ook nog te spreken over de anti-Nederlandse geest, die er op Curaçao heerst en men wilde de oorzaken daarvan niet wegcijferen doch juist opsporen.

Men noemde een noodzakelijk middel tot het hooghouden van de Nederlandse gedachte: het nauwkeurig uitzoeken bij het uitzenden naar de West, en men wees ook op de niet goede toestand dat men zich als een territorium in een territorium afzonderde, van Curaçao, waar men toch leeft.

De journalisten waren tevreden, en de voorzitter Kropman sloot de bijeenkomst, die nog een voorlopig karakter droeg, daar het beeld over Curaçao bij de heren nog groeiende is.

Vele punten werden slechts aangeroerd, het hebben van goede correspondenten in Nederland, het euvel der vele briefschrijvers in de Nederlandse kranten, die stuk voor stuk niet allen competent zijn, om over Curaçao te oordelen, de weinige belangstelling ook bij de Nederlandse pers voor Curaçao. Het was een inleidende conferentie, het werk is begonnen en goed begonnen, de commissie neemt de taak zeer ernstig op.

Men is dankbaar nu reeds contact te mogen hebben met deze heren, die stuk voor stuk een enorme arbeidslust tonen om Curaçao te kennen", het mooie land, zo vol van problemen".

CURAÇAO

TOCH NAAR DE SCHOLEN IN DE CUNUCU.

De Parlementaire commissie zal nog populair worden, want men veranderde het programma en ging toch naar de scholen in de cunucu. zo bezochten Prof. Logemans en de heer Meyerinck de scholen op St. Rosa en Montanje. Men stond verbaasd scholen aan te treffen met meer dan 800 leerlingen, zo op het platteland!

Men was voldaan over het scholenbezoek, een der leden noemde de inrichting van de Fröbelscholen af en zeide dat ze mooier waren dan in Nederland (hoe goed dat het toch was, dat men nà 100 jaar overging dat voor het kind op Curaçao zo noodzakelijk onderwijs ook eindelijk te gaan subsidieren).

TOCH NAAR DE AMBACHTSCHOOL.

Er wordt geheel aan de verlangens van het volk door de kranten bekendgemaakt voldaan, de parlementaire commissie toog ook naar de ambachtschool en kreeg een indruk van wat daar tot stand komt tot heil van de Curaçaose jongens.

OOK DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE GAAT MEE.

Op initiatief van den Heer Cor Sprockel, is hedenavond een boottocht naar de Spaanse Water georganiseerd. Aan deze tocht nemen en aantal „gewone mensen" deel en de leden van de Parlementaire Commissie. Het doel van deze tocht is om de leden van de Parlementaire Commissie te laten zien, hoe gewone mensen van Curaçao onderling een gezellige avond kunnen doorbrengen en tevens een kijk te hebben op het Spaanse Water.

Men vertrekt vanuit Jan Zout Vat, alwaar het bootje gemeerd ligt. Vervolgens gaat de reis zal varen langs de binnenzijde van de Caracas-baai. Verder zal het bootje even buiten het Spaanse Water gaan, teneinde de heren een kijk te geven op de fosfaatmaatschappij. Wij wensen de deelnemers en initiatiefnemer veel plezier.

DON BOSCO.

Heden 31 Januari is het de feestdag van Johannes Don Bosco. Het ideaal van zijn paedagogie „vertrouwt de leerlingen en zij zullen U vertrouwen" heeft men hier ook op Curaçao in practijk gebracht. Enkele Paters Salesianen hebben een tijd lang de zorg gedragen voor het jongensweeshuis op Curaçao. Toen echter wereldoorlog nummer één kwam, moesten zij zich naar Venezuela terug trekken daar men niet voldoende krachten had, vele Salesianen waren in die eerste wereldoorlog gesneuveld of als aalmoezenier omgekomen.

Het ideaal van Don Bosco droeg Mgr. Verriet ook op aan de Kruisvaarders van St. Jan, toen Hij hun „Boystown" daar op Brakkeput de naam gaf van „huize Don Bosco".

Tenslotte het ideaal van Don Bosco staat ook onze onderwijzers en onderwijzeressen scherp voor ogen, zij hebben de bond voor onderwijzend personeel, die een der best georganiseerde vakbonden op Curaçao is en nu 125 leden telt de naam gegeven van vereniging voor onderwijzende personeel „Don Bosco".

Allen proficiat en benadert het ideaal, wint het vertrouwen der harten en zuivert die harten want „de zuiveren van harte zullen God zien".

HALVE DAG VRIJ.

In verband met de verjaardag van H.K.H. Prinses Beatrix is aan de scholen een halve dag vrij gegeven, opdat de kinderen het Oranjefeest beter zullen waarderen.

KAPITEIN TEN KLOOSTER.

In de Aneta berichten lezen wij dat gisteren door de directeur-generaal van het Ministerie van Scheepvaart namens H.M. de Koningin posthuum werd gedecoreerd. Kapitein J. ten Klooster van de Costa Rica met de bronzen leeuw. Velen zullen zich de figuur van Kapitein ten Klooster herinneren.

„FORMATEUR".

Nadat de Surinaamse kranten zich afvroegen, wat er wel op Curaçao plaats had toen de geruchten, via Aneta, bekend werden, zien we nu ook hoe de Nederlandse kranten verwonderd stonden over die berichtgeving. Ze blijven echter gelukkig goed Hollands, dus erg nuchter en zeggen slechts „het moet een vergissing zijn".

JULIANA-DOK.

Uit IJmuiden wordt geseind, dat het Julianadok, dat op weg is naar Balikpapan, reeds een grote traject achter de rug heeft, zonder moeilijkheden ondervonden te hebben.

Het Julianadok bevindt zich momenteel op ongeveer 0 graden en 31 minuten Noorderbreedte en 140 graden 15 minuten Westerlengte. Het dok zal regelrecht van het Panamákanaal naar Balikpapan reizen.

SCHEEPSBERICHTEN.

30 Januari.

Ino van Maracaibo; Evelyn van Aruba; Pygmalion van Aruba; Peru van Cartagena.

31 Januari.

Pericles naar Barranquilla; Peru naar Antwerpen; Santa Monica van New York.

SYNAGOGE-DIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat.

Vrijdag, 31 Januari, 18 uur: Avondgebed en Sabbatwijding.

Zaterdag, 1 Februari, 8.30 uur: Ochtenddienst. Schriftlezing: Exodus 13:7 tot en met hoofdstuk 17; 16 uur: Jeugdbijeenkomst; 17 uur. Bijbelcursus voor volwassenen; 18 uur: Avondgebed.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

GEZWETS OVER BONAIRE.

In de „Amigoe" van 25 Januari stond een klein stukje over Bonaire, dat kant noch wal raakte. De schrijver heeft hier en daar wat opgedaan, heeft zoiets gehoord van „een krankzinnige, die in het hospitaal de boel kort en klein sloeg", en achte het nuttig deze zinloze praatjes wereldkundig te maken.

Gaarne zou ik den man willen verzoeken om in het vervolg of beter te informeren wat waar en niet waar is, of (en dat lijkt mij wel zo verstandig) de krant niet meer te tracteren op onzin over Bonaire.

V.B.

SURINAME

VERTEGENWOORDIGER VAN SURINAME.

Voorzitter Staten geen candidaat.

Bij de Staten kwam de volgende brief binnen:

Aan de Staten van Suriname.

Als toelichting op mijn telegram van 9 dezer betreffende het resultaat van een door mij met den Minister van Overzeese Gebiedsdelen gevoerde bespreking omtrent het, bij Uw College in behandeling zijnde voorstel van den Minister tot het doen van een voordracht voor de benoeming van een vertegenwoordiger van Suriname, moge het volgende dienen.

Naar aanleiding van een door een Uwer leden aan mij telegrafisch gestelde vraag, of ik bereid was een candidatuur voor bedoelde positie te aanvaarden onder de voorwaarden, zoals nader gewijzigd door den Minister en ter kennis van de Staten gebracht bij missive van den Gouverneur, wendde ik mij telefonisch tot het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen, alwaar ik met de gewijzigde voorwaarden op de hoogte werd gesteld. Op een vraag van den ambtenaar, met wien ik het gesprek voerde, of ik de positie zoals die opnieuw was geformuleerd, aannemelijk achtte, gaf ik hem te kennen dat, naar mijn gevoelen, niet voldoende aan de bezwaren van de Staten was tegemoet gekomen.

Die zelfde dag ontving ik een uitnodiging van den Minister voor een onderhoud. Aan Z. Exc. deelde ik toen de bezwaren mede, zoals die in een commissievergadering van Uw College tot uiting werden gebracht. Daarbij accentueerde in de wens om den betrokken functionnaris een grote mate van zelfstandigheid te laten bij het verrichten van zijne werkzaamheden in het belang van Suriname. De positie zou in geen geval een ondergeschikt ambtelijke mogen zijn, gebonden aan geheimhouding en instructies van Regering of Bestuur. Het scheppen van deze nieuwe figuur zou aan betekenis verliezen, indien daarbij niet voor ogen stond de overgang in een nieuwe verhouding der beide gebiedsdelen, welke zich aan het voltrekken is, en tenslotte moet leiden tot gelijkgerechtigdheid. Verder zou bedoelde persoon het vrije contact, met de Staten en de bevolking van Suriname moeten behouden.

Omtrent het salaris was het zeker niet juist, dat de hoegrootheid daarvan in Nederland moest worden vastgesteld, terwijl deze uitgave op de Surinaamse begroting zal drukken. Een dergelijke regeling zou meer passen in de voogdijgedachte van Nederland jegens Suriname, welke gedachte in de nieuwe verhouding geen plaats meer zal mogen vinden.

Ik moge hierbij opmerken, dat ik bij deze bespreking uitdrukkelijk heb doen uitkomen, dat ik niet namens de Staten sprak, maar als Voorzitter van de Staten mijn persoonlijke gevoelens te kennen gaf, hoewel in de geest van hetgeen Uw College zich tot mijn vertrek uit Suriname van de positie had gedacht. Het spreekt vanzelf, dat de bespreking, door mij met den Minister gevoerd, niet bindend is voor de Staten.

De Minister wijzigde de naam van „Gecommitteerde" in die van „Vertegenwoordiger van Suriname" om verwarring te voorkomen met de bestaande functie van „Gecommitteerde van Indonesië".

Deze is een ambtelijk positie, die niet met medewerking van de volksvertegenwoordiging van het betrokken gebiedsdeel tot stand kwam.

Het door mij verzonden telegram geschiedde met goedkeuring van den Minister en had slechts ten doel Uw College tijdig mededeling te doen van de gevoerde bespreking en de daarbij door den Minister nader vastgestelde figuur.

Tenslotte moge ik Uw College mededelen dat, in verband met mijn wens om te volbrengen hetgen ik mij bij mijn vertrek uit Suriname voor ogen stelde, een eventuele candidatuur om voor bedoelde positie door Uw College te worden voorgedragen, tot mijn spijt niet door mij kan worden aanvaard.

Met gevoelens van hoogachting
getd. LIM APO
Voorzitter.

NOG EEN TELEGRAM.

Aan den Minister.

Men meldt ons:

„De Nationale Partij Suriname" verzond gistermiddag het volgende telegram naar den Minister van Overzeese Gebiedsdelen:

„Nationale Partij Suriname" acht één vertegenwoordiger voor Suriname in Nederland voldoende, omdat slechts één belang, het Surinaamse, te behartigen is.

Van der Schroeff
Voorzitter
Lauriers
Secretaris.

NIEUW-GUINEA-OVERAL

NOG STEEDS KATSRUK.

Morgen zal de directeur van de K.L.M., de Heer Plesman, op een persconferentie te den Haag, de bevindingen van de onderzoekings-commissie inzake het ongeluk te Katsrup, mededelen. Gisteren is deze onderzoekingscommissie te Schiphol teruggekeerd. Een lid van deze commissie, de Heer F. Fuchs, zinspeelde dat de ramp wijtbaar is aan nalatigheid van het verwijderen van de roerklamp. Aneta)

KLACHT TEGEN ALBANIË.

Hedenmiddag drie uur zal de Veiligheidsraad bijeenkomen, om te spreken over de klacht, die Engeland enkele dagen geleden tegen Albanië heeft ingediend (Lake Success, (AP) 31.1).

ONREGELMATIGHEDEN.

Aneta meldt onregelmatigheden onder de mariniers aan boord van de Boissevain op weg naar Indië. In verband hiermee zijn de commandant Lt. Kolonel de Bruyn en zes officieren per vliegtuig naar Cairo vertrokken om het commando over te nemen. (Aneta, 30.1).

DE HANDEL

Argentinië — Cement.

In de eerste 11 maanden van 1946 werden in Argentinië 20.852. 620 zakken cement van elk 50 kg geproduceerd en 20.650.100 zakken verzonden. Deze productie is slechts 75% van het gemiddelde productiecijfer van voorgaande jaren. De vermindering is toe te schrijven aan de onvoldoende transportmogelijkheden per spoorweg naar en van de ver afgelegen fabrieken. De prijs van cement is 4,— pap. pesos per zak van 50 kg.

De productie wordt vrijwel geheel door de Argentijnsche regering opgenomen, zodat er slechts een zeer geringe hoeveelheid ter beschikking wordt gesteld van particuliere bouwondernemingen.

Verenigde Staten — Productie van kranten-papier.

Het News Print Service Bureau deelt mede, dat de productie van kranten papier in de Verenigde Staten en Canada en Newfoundland in de maand November een record heeft gevormd.

De totale Noordamerikaanse productie was 459.932 ton groot tegen in November 1945 391.383 ton.

De Canadese productie die de belangrijkste van Noord-Amerika is, was gedurende de eerste elf maanden van het afgelopen jaar 27,5 procent groter dan in de overeenkomstige periode van 1945. Voor geheel Noord-Amerika was dit percentage 22,7, hetgeen neerkomt op een toeneming van ongeveer 896.024 ton.

Costa Rica — Extra heffing bij invoer.

Krachtens decreet no. 685 wordt van alle geimporteerde handelswaar een extra recht geheven van 1 centimo per kilo, onverschillig, of het artikel vrij van rechten is of niet. Verdragsrechten zijn echter van de extra heffing uitgezonderd.

B. O. 593.

Jamaica — Cementindustrie.

In de nabijheid van Kingston zal, onder Britse leiding, een cementfabriek worden opgericht.

The Exchange Telegraph, 11 Jan.

Het bezoek van de Parlementaire Commissie

Nederland en Curaçao vinden elkaar.
Onvergetelijke uren in Piscaderabaai-club.
Een illuster gezelschap.

Ongewone drukte heerste gisteravond in en om het Paviljoen van de Piscaderabaai-club. Daar was een gezelschap samengekomen, dat op uitnodiging van Zijne Excellentie den Gouverneur, Dr. P. A. Kasteel, kwam deelnemen aan een officieel diner, dat werd aangeboden ter gelegenheid van het bezoek der Parlementaire Commissie aan Curaçao.

Lang voor het aanvangsuur zag men reeds op de Gouverneur van Slobbeweg een lange file van automobielen zich in de richting van Piscaderabaai bewegen, alwaar spoedig een grote bedrijvigheid viel waar te nemen.

In het kleine paviljoen, alwaar de adjudant van Zijne Excellentie, Kapitein E. v.d. Laarschot, en de heer Ph. Evertsz de gasten ontvingen, waren tegen zeven uur vooraanstaande personen uit de Curaçaose samenleving bijeen en naarmate de tijd vorderde, groeide dit gezelschap aan. Er heerste reeds dadelijk een uiterst geanimeerde stemming bij de uit alle kringen genodigden, die zich op prettige wijze met elkaar onderhielden, in afwachting van de komst van Zijne Excellentie en Mevrouw Kasteel. Het was inderdaad een zichtbaar aangenaam samenzijn, dat aan het eigenlijke diner vooraf ging.

Het diner.

Het altijd zo prettig aandoende intérieur van het grote paviljoen, bood deze avond wel een bijzonder fleurige aanblik. Aan de in hoefijzervorm geplaatste tafel hadden ongeveer 150 personen plaats genomen.

In de onmiddellijke nabijheid van Zijne Excellentie en Mevrouw Kasteel zagen wij o.a. den oud-Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost-Indië, Graaf W. van Limburg Stirum en diens echtgenote, benevens de leden van de Parlementaire Commissie.

Verder merkten wij aan weerszijden van de beide overige tafels nog vele andere bekenden op. Daar zaten bv. leden van de Rechterlijke Macht, het Parket, Militaire autoriteiten, hoofdambtenaren, de geestelijkheid, het Corps Consulaire, vertegenwoordigers van handel en grootbedrijf, Statenleden van alle tot de Nederlandse Antillen behorende eilanden en vele andere genodigden.

Op uitnodiging van Zijne Excellentie den Gouverneur hieven de gasten allereerst hun glazen op om een heildronk uit te brengen op het welzijn van Hare Majesteit de Koningin. De muziek speelde hierna het Wilhelmus, dat door alle aanwezigen zichtbaar met ontroering werd aangehoord.

Omtrent het verdere verloop van deze officiële maaltijd zij gemeld, dat het rijkelijk verzorgde menu, benevens de voorbeeldige bediening niet weinig hebben bijgedragen tot het succes van de avond.

Redevoeringen.

Het hoogtepunt werd evenwel gevormd door een tweetal redevoeringen, respectievelijk uitgesproken door den Hogen Gastheer, Zijne Excellentie den Gouverneur en den Voorzitter van de Parlementaire Commissie, Mr. G. C. J. D. Kropman.

Zijne Excellentie begroette in de eerste plaats den aanwezigen oud-Gouverneur-Generaal van Nederlands Oost-Indië, Graaf W. van Limburg Stirum en diens echtgenote, benevens de leden van de Staten-Generaal, vertegenwoordigd in de Parlementaire Commissie en voorts alle andere genodigden.

De Gouverneur noemde het op zichzelf reeds een zeldzaamheid, dat een oud-Gouverneur-Generaal uit de Oost op Curaçao vertoeft en het feit, dat Graaf van Limburg Stirum hier ten tweede male aanwezig is, pleit ongetwijfeld voor het goede van ons eiland.

Met zijn bekende welsprekendheid vervolgde Dr. Kasteel zijn toespraak, waarin Hij hulde bracht aan oud-Minister Logeman, tijdens wiens ambtsperiode de zo verdienstelijke en beminde Supérieur-Generaal van de Fraters van Tilburg, Frater Radulphus, tot Ridder in de Orde van den Nederlandsen Leeuw werd benoemd.

Uitvoerig weidde Zijne Excellentie over, wat Hij noemde ons merkwaardige eiland met zijn merkwaardige bevolking uit, die sociaalvoelend en gastvrij is. Curaçao is een zeer gewaardeerd deel van het Koninkrijk.

„Curaçao, een kleine Volkenbond".

De hoge Spreker liet niet na hulde te brengen aan de bewoners van Curaçao uit alle kringen en van de naburige eilanden, die gedurende de moeilijke oorlogsjaren medegeholpen hebben het prestige van het Koninkrijk in dit werelddeel hoog te houden en zijn Souvereiniteit te bewaren.

Sprekende over de verschillende vraagstukken, welke hier dan nog mochten bestaan, zeide Zijne Excellentie er van overtuigd te zijn, dat deze in orde en rust zullen worden opgelost. Het Rijk zal worden gereconstrueerd op een nieuwe grondslag en met de aspiraties in dit deel van het Koninkrijk zal zeker rekening worden gehouden.

Hoe sterk Curaçao zich met Nederland en vooral met het Koninklijk Huis verbonden gevoelt, bleek wel bizonder uit de grote geestdrift, die heerste bij de beide Koninklijke Bezoeken, die op onze bevolking een onvergetelijke indruk hebben gemaakt.

Nu ontveinzen wij ons niet, dat er tekortkomingen aan te wijzen zijn, doch wij dienen te bedenken, dat de opbouw van dit eiland eigenlijk nauwelijks 70 jaren geleden eerst recht begonnen is. De groot-industrie heeft zich eerst in de laatste twintig jaren ontwikkeld tot wat zij nu is, terwijl het politieke leven nog maar tien jaren telt. Doch alles bijeen genomen kunnen wij met gerustheid zeggen, dat Curaçao en de overige eilanden het niet zo slecht hebben gedaan.

Terugkomende op de merkwaardige samenstelling van Curaçaos bevolking, welke niet minder dan 50 verschillende nationaliteiten telt en die van het eiland Aruba, waar er ongeveer 40 zijn, wees Zijne Excellentie op de goede samenwerking, welke desniettemin bestaat en Hij voegde er geestig aan toe: „Wij zijn werkelijk hier een soort van Volkenbond aan het beoefenen."

Zijne Excellentie zwaaide ook het ambtenarencorps nog woorden van lof toe en prees zich gelukkig te kunnen verklaren, dat van hoog tot laag, zowel bij de politie, douane of andere diensten geen daden zijn voorgekomen, waarvan we ook maar zouden kunnen zeggen, dat zij onbehoorlijk waren.

Tenslotte wees de Gouverneur erop, dat die grote mate van vrijheid, tolerantie en rechtvaardigheid voortspruit uit de traditie van de gebondenheid met Nederland en Oranje. „Moge die eenheid met Nederland en Oranje jaren, dagen en geslachten voortduren."

Op verzoek van den Hogen Spreker ledigden nu de gasten hun glazen op de eenheid van Curaçao met Oranje en Nederland.

„Dit is een beminlijk volk".

Namens de Parlementaire Commissie werd later op de avond het woord gevoerd door haar Voorzitter, Mr. G. C. J. D. Kropman.

„Toen wij uit het land van Suriname's schone stromen kwamen", aldus deze spreker, „en bij aankomst op het vliegveld van Curaçao door een grote menigte werden toegejuicht, was onze eerste indruk: dit is een beminlijk volk."

Mr. Kropman gewaagde nu van de sinds dat ogenblik opgedane ervaringen, welke er toe hebben geleid, dat die eerste indruk versterkt werd. De Commissie bezocht het grootbedrijf van den Nederlander Noorduyn, ziekenhuizen, onderwijsinstellingen enz., en het was haar een grote voldoening te kunnen constateren, dat hier Nederlandse cultuurwaarden leven. Dit was geen verrassing, want „wij wisten, dat wij deze hier zouden aantreffen."

Voortgaande zeide Mr. Kropman: „Ons bezoek aan Curaçao is geen touristen-bezoek. Wij zijn door de Staten-Generaal afgevaardigd, omdat wij ons bevinden aan de vooravond van het grote ogenblik, waarop verwezenlijkt zal worden, datgene, wat onze gemeenschappelijke Vorstin heeft verklaard — ook voor Curaçao — binnen het Rijksverband, namelijk **de bevoegdheid om zijn eigen zaken te regelen, steunende op eigen krachten.**

Mr. Kropman wees verder op de grote verantwoordelijkheid, welke deze gang van zaken voor de bestuurders met zich brengt. Uit de vele ontmoetingen, welke tot dusver hebben plaats gehad kan de Commissie met voldoening constateren, dat Curaçao die ernst beseft en bereid is die verantwoordelijkheid te dragen.

Nederland en Curaçao hebben grote idealen, aldus de spreker. Nederland stelt er een eer in die idealen met Curaçao te verwezenlijken door zoveel mogelijk welvaart, voor zoveel mogelijk mensen op de Nederlandse Antillen te brengen.

Ten slotte nodigde de spreker zijn gehoor uit te drinken op het welzijn van Nederland en Curaçao.

Zowel op de rede van Zijne Excellentie en die van Mr. Kropman volgde een enthousiast en langdurig applaus.

Het was stellig tot ieders voldoening, dat aan het slot van de avond het Curaçaose volkslied gespeeld werd, medegezongen door hen die het kenden.

De nieuwste heilige

Toen de naam van de zalige Moeder Franciscus Xaverius Cabrini de 7de Juli jl. bij de lijst van de gecanoniseerde heiligen der Katholieke Kerk gevoegd werd, was dit de eerste maal dat aan een Amerikaans burger een dergelijke eer te beurt viel.

De ceremonies der canonisatie in de St. Pieter (o.a. ook bijgewoond door Mgr. St. Kuypers)

MOTHER CABRINI
Eerste Amerikaanse Heilige.

waren de bekroning van een lange reeks nasporingen, onderzoekingen, beoordelingen en uitspraken, die in 1928 in Chicago begonnen, toen in de stad waar zij het Amerikaans burgerrecht verkreeg het inleidingsproces plaats had.

Daarna zijn er zittingen gehouden in Chicago in Lodi (Italië), de zetel van het diocees waarin Moeder Cabrini geboren werd. Hiervan was het resultaat dat de Riten-congregatie in Maart 1931 het proces ter zaligverklaring van de stichteres van de Congregatie van de Missiezusters van het H. Hart van Jezus begon. Een onderzoek in de vereiste rechtsvorm had plaats te Chicago, waar in 59 zittingen, dag in dag uit 7 weken lang gehouden, 40 getuigen, optraden, waaronder 8 dokters en 5 verpleegsters, die verklaringen afleggen over de heldhaftige deugden van Moeder Cabrini en over twee wonderen, die aan de tussenkomst van de missiezusters werden toegeschreven.

Bij deze zittingen werd wijd en breed de geschiedenis behandeld van een kleine jongen, Pete Smitch uit New York, die kort na zijn geboorte (Maart 1921) blind werd, omdat een verpleegster de fout maakte zijn ogen te baden met een oplossing van 50% zilver-nitraat, in plaats van met de voorgeschreven 1%. De dokters onderzochten het knaapje en waren het er over eens, dat slechts een wonder het door brand verwoeste gezichtsvermogen herstellen kon. De overste en alle zusters en verpleegsters van het ziekenhuis baden vurig en vroegen de tussenkomst van Moeder Cabrini. Haar gebeden werden verhoord, want toen de geneesheren de volgende dag de ogen van het arme jongetje onderzochten, bevonden ze deze tot hun grote verbazing, normaal, algeheel genezen. De dokters konden niet aan een mirakel twijfelen. Smith is nu 25 jaar en diende in het Amerikaans leger tijdens de laatste oorlog.

Ook werd de opmerkelijke genezing van zuster Delfina Grziola onderzocht, een lid van de communauteit, die door Moeder Cabrini gesticht was. Zuster Delfina leed tien paar lang aan een maagkwaal, werd vier maal geopereerd en lag op haar sterfbed de dokters gaven niet de minste hoop toen haar medezusters een triduum hielden om de hulp van Moeder Cabrini te verkrijgen. Er volgde een algeheel herstel, waarvan de dokters getuigden, dat het niet aan natuurlijke oorzaken kon toegeschreven worden.

In Juni 1936 werd officieel bekend gemaakt dat „de heldhaftigheid der deugden" van Moeder Cabrini in een zitting van de Riten-congregatie behandeld werd. Het goedkeuringsdecreet volgde in December 1937.

15 Maart 1938 kwam er bericht van het Vaticaan dat het eerste onderzoek over de twee wonderen had plaats gehad, Paus Pius XI bekrachtigde het oordeel der Riten-congregatie dat de wonderen „echt" waren en Moeder Cabrini werd de 13de November 1938 plechtig zalig verklaard.

Haar sterfdag, 22 December, werd als de feestdag der zalig verklaarde zuster aangewezen en deze mocht gevierd worden in het diocees Lodi, waar ze geboren werd; in het aarts-diocees Chicago, waar ze stierf; in het aartsdiocees New York, waar ze begraven werd en verder in alle huizen van de door haar gestichte congregatie.

Het proces der heiligverklaring begon in Juni 1939. In 1940 werden de twee nieuwe wonderen die hiervoor vereist worden goedgekeurd; in Lodi waren patiënten die aan been-tuberculose en chronische blaasontsteking leden door haar tussenkomst genezen. Overeenkomstig de gewone procedure werden daarna in Maart 1941, Juli '42 en 4 Mei '43 nog zittingen gehouden. De 11de Januari keurde de Riten-congregatie in tegenwoordigheid

* Een hunner, Dr. Paul W. Casson was bij de canonisatie aanwezig en werd door de Paus in particuliere audiëntie ontvangen.

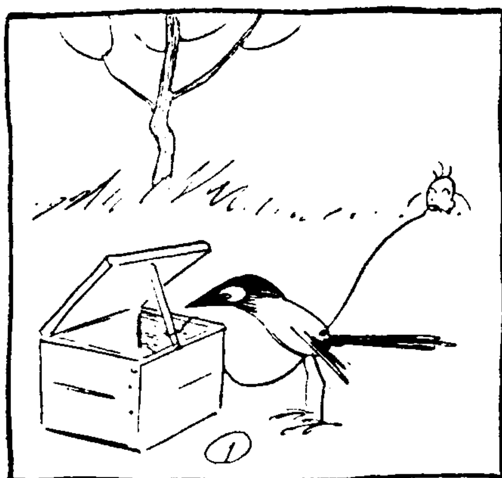
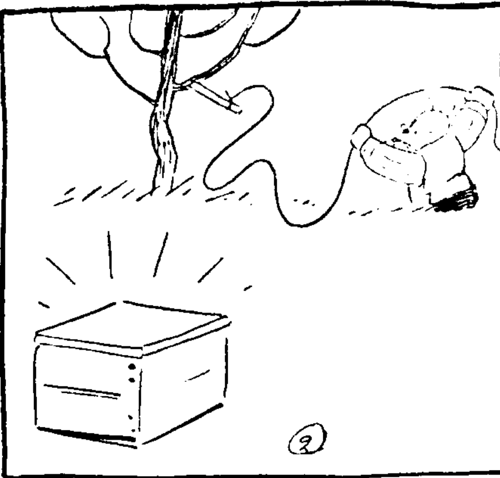
van Paus Pius XII het decreet Tuto goed, het decreet der heiligverklaring.

Ondanks haar zwakke gezondheid heeft Moeder Cabrini ontzaglijk veel gewerkt en gereisd. Volgens een zakenman uit Chicago, die haar goed gekend had, was ze „een energiek vrouwtje met een echt open gezicht en grote bruine ogen, dat met een opvallend Italiaans accent Engels sprak en je bij een onderhoud de indruk gaf, dat er, voor zo ver het haar betrof, niemand op de wereld bestond als jij". Ook vertelt hij dat de politieagenten van New York vol ontzag tegen de helm tikten voor het „Italiaans zustertje" dat, zonder vrees, alléén, de donkerste sloppen der landverhuizers wijken betrad. Geen enkele agent zou haar dit na hebben durven doen. „Ze was van het hout, waar je generaals of uitmuntende staatslieden van snijdt", zegt een Italiaans schrijver.

Moeder Cabrini werd de 15de Juli 1850 in Sant'Angelo Lodigiano, een dorpje van Lombardije, geboren. Ze was de jongste van 13 kinderen. Zeer jong verloor ze haar ouders en groeide onder de leiding van haar zuster Rosa, die onderwijzeres was. Ze werd dit zelf ook en bestuurde later een weeshuis. Toen ze naar het klooster wilde gaan, verzocht de bisschop van Lodi haar om zelf een congregatie te stichten.

In een verlaten Franciscanessen-klooster te Codogno stichtte ze in November 1880 de congregatie der Missie-zusters van het H. Hart. Toen ze negen jaar later plannen had om naar China te gaan, oordeelde Paus Leo XIII het beter dat ze naar de Verenigde Staten zou vertrekken, waar een zeer aanzienlijk aantal Italiaanse immigranten zeer hard de geestelijke en stoffelijke hulp van hun Kerk nodig hadden. Ze kwam in New York aan om zich, volgens verkregen instructies, met een weeshuis te belasten, maar het viel verkeerd uit en ze moest zelf beginnen met twee weesjes in een huurhuis.

Aartsbisschop Corrigan had haar zeer koel ontvangen. Er was tussen hem en gravin Cesnola, die alles zou regelen, een heftige onenigheid ontstaan over de keuze van een woning. Hij gaf Moeder Cabrini te verstaan dat ze niet beter kon doen dan maar naar Italië terug te keren. Deze haalde een brief te voorschijn geschreven door de latere Paus Benedictus XV en haar antwoord was: „Nee, ik ben gekomen op last van de Paus, ik blijf dus hier".



ADAMSON WORDT WERKELIJK WIJS.

Dit was het begin van de 28 jaren van organiseren en bouwen, waarin het zwak Italiaans zustertje 24 keer de Atlantische Oceaan overstak en duizenden mijlen over de ruwe bergpaden van Middel- en Zuid-Amerika aflegde, om scholen, ziekenhuizen, weeshuizen en kloosters te stichten. Toen de dood in 1917 in Chicago een einde aan haar leven maakte waren er 67 inrichtingen gevestigd en werkte haar congregatie in 8 landen van Noord- en Zuid-Amerika en Europa.

Haar lichaam werd van Chicago naar West Park, N.Y. overgebracht en op het kleine kerkhof van het door haar gestichte noviciaat begraven. Kort voor haar heiligverklaring werd het in een schrijn gelegd en naar New York City overgebracht, waar het op de dag van haar canonisatie door 45.000 personen vereerd werd.

Bewerkt naar „The Pilot" „America" en een particuliere brief van Mgr. Kuypers.

Fr. M. Leobert.

Indrukken Parlementaire Commissie over Suriname

Zaterdagmiddag, vlak voor haar vertrek, heeft de Parlementaire Commissie de Pers ontvangen en zonder terughouding vragen beantwoord, persoonlijke meningen medegedeeld en enige wenken gegeven die ter harte moge worden genomen.

Mr. G. Kropman, de Voorzitter — mijnheer de president, voor de leden der Commissie — verklaarde te vertrekken met uitstekende indrukken, met waardering voor het vertrouwen en de openhartigheid die de Commissie hier heeft gevonden na hier zelf met een open hart te zijn gekomen. Aan de hand van haar waarnemingen zal de Commissie er in Nederland op aandringen spoed te maken met de voorbereiding der te treffen maatregelen zowel van staatkundige als van economische aard met betrekking tot Suriname. Zijn verwachting is dat het bezoek ertoe zal bijdragen, het tempo te versnellen. De Commissie heeft een duidelijk beeld gekregen van de toestand en van de behoeften hetgeen haar in staat zal stellen het betrachten van spoed te motiveren. Er dient echter op gewezen te worden dat hetgeen er nodig is ontzaglijk veel geld zal kosten en dat wij staan voor het naakte feit dat Nederland een arm land is geworden. Dit werd echter niet gezegd om een achterdeur open te houden voor niets of weinig doen, want aan het eind van het onderhoud wees Mr. Kropman er uitdrukkelijk op, dat de Koninklijke Belofte regeling van inwendige aangelegenheden door eigen organen heeft aangekondigd voor de overzeese gebiedsdelen, steunend op eigen kracht maar ook — met de wil elkander te helpen.

Hij voegde daaraan echter toe dat weliswaar Suriname vooralsnog niet zelf alles zal kunnen financiëren en hulp zal moeten krijgen, maar dat er moet worden gerekend op de bevolking om zelf de handen uit de mouwen te steken, niet uitsluitend moet leunen op de Overheid. Er is te veel een neiging in deze richting. En ofschoon de staatkundige zelfstandigheid niet behoeft te worden afhankelijk gesteld van economische onafhankelijkheid zou zulk leunen en alles verwachten van de Overheid funest kunnen zijn voor de politieke wensen.

Naar aanleiding van gestelde vragen even in biezonderheden afdalend, erkende Mr. Kropman dat bijv. de bouw van een sanatorium, een modern hospitaal, verbetering der riolering behoren tot de dingen die hier hoogst gewenst zijn.

Naast deze algemene opmerkingen werden over bepaalde onderdelen biezonderheden besproken.

Landbouw.

Dr. S. Bierema ziet op het gebied van landbouw grote mogelijkheden, o.a. voor citrus, cacao. Er zal echter geleidelijk moeten worden gewerkt in verband met de noodzakelijke aanvulling van het tekort aan arbeidskrachten en machines, waarbij als vaststaande kan worden aangenomen dat er bij de Regering geneigdheid is om daarbij mee te werken. Voor arbeidskrachten is in Nederland het denkbeeld geopperd hier jonge boeren heen te sturen. Men moet die in verband met de omstandigheden niet bij duizenden en onmiddellijk gaan verwachten. Dat is natuurlijk uitgesloten. Het denkbeeld daarvoor NSB-ers uit te zenden, moet bovendien niet verkeerd opgenomen worden en behoeft niet af te schrikken. Het zou daarbij niet gaan om mensen die „fout" zijn geweest in dien zin dat zij iets hebben misdreven. Begrijpelijk wordt geacht dat men op zulke elementen hier niet gesteld zou zijn, maar in Nederland is er ook wel niemand die deze elementen zou willen uitzenden.

Als er in dezen geest iets gedaan zou worden, zou het jonge mensen betreffende die niets anders hebben gedaan dan zich aangesloten bij een beweging die hun verbetering van toestanden beloofde — zoals in Drenthe het geval is geweest — die aan niets actief hebben deelgenomen, alleen maar in de verwachting dat het beter zou worden gemaakt voor hen, die zich als lid hebben opgegeven en op de verbetering hebben zitten wachten.

Van de bevolking hier te lande wordt intussen ook het nodige verwacht. Zij is over het algemeen te passief. Zij moet bijleren komen tot coöperatie waarmee elders — o.a. in Nederland — zo veel belangrijks is tot stand gebracht.

Vraagstukken als verschepning en afzet zullen daarbij natuurlijk onder de ogen moeten worden gezien en geregeld.

Onderwijs.

De Hr. H. Meyerink die vooral op onderwijsgebied heeft rondgekeken en scholen heeft bezocht, stelde vast dat de kernfout in ons onderwijsstelsel vooral op de b-o-scholen onmiddellijk in het oog sprong. Het onderwijs is daar vooral niet aangepast aan de behoeften der eigen omgeving en de leerkrachten zijn er van onvoldoende bekwaamheid. Zij zullen noodzakelijk een scholing moeten doormaken. (daarnaast trof de heer Meverink leerkrachten aan, die uitstekend zijn en bekwaamheid toonden).

De vooropleiding acht de heer Meverink te zwak. Er moet kweekschoolopleiding komen met als basis mulo B, waarnaast voor leerkrachten op de scholen buiten met minder kan worden volstaan, maar in geen geval zolas het nu is.

Het onderwijs is te weinig paedagogisch doorgedacht en ontaardt daardoor in verbalisme. De gebouwen verkeren voor een groot deel in deplorabele toestand en zijn ongeschikt voor hun doel. Scholen waar zes leerklassen met 150 kinderen in één ruimte zijn ondergebracht, kunnen het onderwijs niet tot zijn recht doen komen. Aan leermiddelen heeft hij een schromelijk tekort gezien, dat aanvulling behoeft. Wat er was, was vaak ondoelmatig, bijv. boekjes voor Europese scholen, niet aangepast aan wat men hier nodig heeft, voor hiergeborenen.

Het ambachtsonderwijs acht hij niet in overeenstemming met de plaatselijke behoeften. Er moet voorts landbouwonderwijs komen, onontbeerlijk in een landbouwdistrict als bijv. Nickerie. Ook een huishoudonderwijs moet aandacht besteed worden met onderscheid voor de objectieve behoeften (wat men hier in deze richting moet hebben) en de subjectieve behoeften (de drang der meisjes naar zulk onderwijs, welke drang moet worden ontwikkeld.)

De heer Meyerink acht ook noodzakelijk lichamelijke oefeningen als verplicht leervak op te nemen en te zorgen voor gelegenheid tot spel en sport in de open lucht. Het jeugdwerk kan niet voldoende aanslaan bij gebrek aan terreinen om deze te beoefenen.

Deze meningen werden gegeven zonder vooruit te lopen op de voorstellen die zullen worden ingediend door den heer W. d'Hans, die hier is voor bestudering van het onderwijs en plannen te ontwerpen ter hervorming daarvan.

Bij onderwijs kwam ook **Prof. Dr. J. de Zwaan** aan het woord o.a. over de Geneeskundige school en de quaestie der afsluiting van de gelegenheid voor hier afgestudeerden om in Nederland te specialiseren zonder eerst het arts-examen te doen. Hij wees erop dat dit een zaak is die de betreffende faculteiten aangaat en waar de Regering geen zeggenschap over heeft. Er zal natuurlijk worden nagevraagd waarom deze maatregel is getroffen, maar men kan alvast zeggen dat deze zaak op twee plaatsen kan worden bekeken. Er zal aandacht moeten worden besteed aan de opleiding hier en aan de eisen die de faculteit in Nederland stellen ter verzekering van het wetenschappelijk gehalte, in overeenstemming met de eisen die de huidige vorderingen stellen.

Daarnaast deed Prof. de Zwaan uitkomen dat onder studerenden en afgestudeerden zal worden bevorderd Suriname te betrekken binnen het gebied van hun belangstelling en onderzoekingen, bijv. voor bestudering van onderwerpen ten behoeve van dissertaties en scripties. Dit is een zaak die de betreffende hoogleraren zullen moeten bevorderen en die dan ook met hen zal worden besproken.

Volksgezondheid.

Dat er op het gebied der volksgezondheid veel verbeterd moet worden, heel biezonder in de districten de geneeskundige verzorging onder de ogen moet worden gezien, wat de algemene opvatting der heren. De heer Meverink zeide daarbij, vooral op de districten doelend: „Wij hebben de stem van het leed gehoord......"

Samenwerking in onderling begrip.

Aan het slot der conferentie gaf Mr. Kropman enige wenken, hopend dat deze niet als onvriendelijkheden zullen worden beschouwd. Er zijn te veel kleine menwerking betrachten te berei- te veel gekibbel over futiliteiten. Men moet hier proberen de dingen in het groot te zien en samenwerking betrachten tre bereiking van het gemeenschappelijk doel. — Zie eens naar onze Commissie, zei hij, wij zijn allen een andere politieke richten toegedaan, maar wij werken samen aan één doel...... Laat het hier ook zo worden.

Het Nieuws.

Oost jaloers op de West

Zent ook een Parlementaire commissie naar Indië.

In het adres, dat de Verbonden Politieke Partijen aan de regering hebben gericht en dat de voorzitter van dit partijverband mr. C. C. van Helsdingen, mij nader toelichtte, wordt de aandacht gevestigd op een aantal uitingen van de republikeinse politici, alsmede van vooraanstaande dagbladen in het republikeinse kamp. Hieruit blijkt, dat men in de republiek een geheel andere opvatting heeft, aangaande verscheidene artikelen en de bedoelingen der overeenkomst van Linggadjati dan minister Jonkman heeft geconstateerd. De Verbonden Politieke Partijen vrezen, dat men bij de komende onderhandelingen tot verdere uitwerking van Linggadjati zal stuiten op een sterke republikeinse tegenstand, zodra zal worden getracht de „wensdromen" van de commissie-generaal en minister Jonkman tot werkelijkheid te maken.

In verband hiermede zijn de Verbonden Politieke Partijen van mening, dat de Staten-Generaal aanmerkelijk intensiever dan te voren, ook tijdens de verdere onderhandelingen, een directe controle dienen te houden en de gang van zaken, om te voorkomen, dat de Staten-Generaal nogmaals, gelijk in December jl., zullen worden gesteld voor pijnlijke en moeilijk te aanvaarden verrassingen. Ook dienen, naar de mening van de V.P.P., de commissarissen-generaal te rade te gaan met de onderscheiden niet-republikeinse bevolkingsgroepen.

De Verbonden Politieke Partijen zouden het van groot nut achten, indien de Staten-Generaal, doordrongen van de in Indië bestaande dreigende politieke spanningen naast de commissie-generaal — als vertegenwoordigster der Regering — in Indië een politiek-nationale Parlementaire Commissie zouden plaatsen. Deze zal allicht meer nog dan de commissie-generaal, geschikt blijken tot het plegen van overleg met de diverse bevolkings-groepen en wellicht ook tot het wegnemen van het aan republikeinse zijde tegen de Nederlandse regeringsinstanties bestaande funeste wantrouwen.

Zulk een parlementaire commissie, waarin bij voorkeur personen, die Indië kennen, dienen zitting te hebben, zou regelmatig contact moeten houden met de Staten-Generaal. Zij zou aldus de V.P.P. zich ook een oordeel kunnen vormen over de strijdvraag of thans, nu de Indische politiek een nieuw tijdperk staat in te gaan, niet het juiste moment gekomen is tot instelling van een nieuwe Indische Regering........

Trouw